

in natali solo conseruare. Quoniam et huc stergas
 habens post hanc diuine uocationi quam postquam ma-
 ximas gratias agens patri nostro celesti, quod tu
 homunculum inquam (sufficit) et pusilli animi seque-
 gauerit ab idololatris uultibus, eorum, trauitulerit
 sua potestate manu, ubi animo tranquillo steterit posse
 legere, et procul a uestris carnificibus, et gloriose, et
 magni Dei Seruatoris nostri Iesu Christi. Aduentum
 expectare. Vale, nam obuiant scribentem negocia,
 quibus deesse non possum. Breue Cal. Junij 1586.
 Uxorem tuam bene olim de me. Johannes Holanus.
 meritam salutem ex merito Domini
 tua quoque beneficia quibus me
 uanum foret, et tunc nunc animo
 meo et seruata manent, et dum
 spirato manebant. Iterum Vale.

70.]

[= Munich. a. 71
N. 733]

Bartholomaeo Accuatore Genoua fr.
Pax Christi.

Dilecte frater Bartholomaeus, recepi inquam in litteris
 de patre meo obseruandum debis me tibi post aliquot
 dies scripturam, quod ut nunc faciam primum pro-
 munere protulisse, sine et mihi acceptissimo gratias
 ago. Nihil lego ferè primum certe nihil libenter
 lego, quam sermonem de Christo, sermonem in uita e-
 terne. Neque est, qui me magis afficiat, quam beata
 prouide non potest, mihi, quod mihi esse gratias.
 Exercitium tuum mihi conductum in se hodie ubi
 ejusmodi theses soleo tractare. Simul autem ex eo
 non difficile intelligo, ut quod in suis moribus
 laudabile est maxime. Te scilicet ut parentis dilecti,
 summi necessitatibus obsequaris tua ipsius natura deli-
 tum indicisse. Verè quidem Flaccus: Naturam suam
 qui expellat furia tamen usque recurrat. Sed ta-
 men ille Poeta naturam ut malis affectibus in-
 uersa est considerat, neque intelligit qualis natu-
 ra sit in regeneratis. Quos Christi spiritus
 reuincit. Qui se ipsi abnegant, ut illud
 minimum suum cruciatum sequantur. Sati ab omni
 limia pendentes. Qui si tamen decidunt, se odes-
 runt, secum luctantur, et se ipsos hoc est,

91

nam quam cum omnibus cupiditatibus mortificant paula-
tim et eradicant. quibus malitia quidem multum ad in-
genium reuerti, sed alligat eos ad legem iustitiae, quae domi-
natur iam in ipsa Spiritus Christi. Cuius uero abroxi-
tamen uis esse incertum hinc facile capieo, quod quum
ad dispar studium tua Minerva te stimulet, tamen quia
iudet Spiritus sanctus patrem sequi tanquam Deum, et
consilium habere pro uita regula: non inuitus in
patris voluntate acquiescis. Hoc illud est quod omnibus
ad Christum accedentibus accinit Apostolus, si Spiritus
actiones corporis mortificetis, uiue tis. Videlicet ut
ui Spiritus regent rationis, quae riget in sanctis, carnis
cupiditates et studia hoc est Naturam quanta est indies ma-
gis ac magis reprimam. Quare et si nihil eorum con-
sequatur quibus non fauet, Minerva sed autem disputas et
ornate sermone quos niam facis impetibus Deo natura quae
subiectionis, et Minervam faciem illis benedictionis me tribu-
non dubitem est quam sepe praesentat se et suos quam
si pro suo modo uiderent, et suis astris obsequerentur.
Quam multos possum nominare doctores, tum ex meo
praceptoris schola tum ex nostra, quae tam in propria pro-
nata literis, quibus sese addixerant nihil ornamento neque
seu, neque patria abulerunt, quum alii quos ne miram quidem
salis habere ac ut habuissent inuicem laudem in sua
republica consequuti, privatim et publice tales se gesser-
unt, ut facile intelligas Dei Spiritum esse, quae fauore
et praesidio res utiles et salutares ad unum bellum deducunt.
Primum nihil est melius, quam a saltare quod uocet Dominus,
quandoquidem est uocatur et discurrere ad domum est illi
uerrum cogere ob Naturam repugnare. Haec miserrate
non eo pertinet, ut tunc uidentissimo studio aduer-
ser, nam ipse nuper ea de re ad patrem per benigni-
scripsi. Sed haec ago ut te consolor et subleuem pro
mirum angaris animo si te diuina providentia,
quae haud dubie paterni consilii modo uatris
est aliorum sum trahit, quam ingenii tui generosi-
tas inclinabat. Hanc ordinationem Dei studia
se debes amplecti ut familia nostra percutibilem
et tibi adhiberem. De serore si quid succedat fac
me certiore, cupio non solum consilio sed et hanc
omni studio in quouis loco paratam esse ut am-

cum deceat. Hic noster Gerardus vult mittere tibi duas glo-
bas instructas ad Johannem Winckel up der Waerme-
straten to Amsterdam si committitur est adde chartam
unicam Europa depictam. Voli si curavit mittere Ant.
verquian an Lieven Salacmilder up der Dorricke Stra-
te in den gulden conuet. Valeamus etiam nunc omnes, ego
vocatus sum à Doctore Alberto ut una colloquar, pro-
quam ex hac vita migrem si Deus volet ad eum ibi. Deus fra-
ter hic est ex Flandra qui pro me Dominum servabit. Va-
le et me tui studiosiss. Brede. Brema cal. Junij 1686.

Pax Christi.

71.

[= Ma. A. 7
N. 134]

Sicut nuper recepi vir humanissime tabulam lecturam
mibi, tam sancte non auctori precii pro summo
beneficio, quod in me quocumque benignissime con-
sulti filii studii ego succensco, quod clam me discesse-
runt, idque nulla satis magna de causa non vident
etiam nunc omnes nostrae lectiones neque ex scho-
lasticis quonquam audiri esse moriturum. Duo Woer-
denses nunc à me dimissi sunt quam vir edidit ancilla
peste infecta. Si quid fuit periculi in vicinia fi-
liorum hincorum, quod tunc id mihi declaratum
nec ratio discedendi à magistris mihi non proba-
tur. Credo eos magis desiderio suorum aut fuga scho-
lastici laboris abisse, quam metu periculi imper-
dentis. Quoniam autem jam isthic sunt, et fieri potest
ut contagium sic latius serpat, nolo tibi auctor esse
ut eos remittas antequam deferre abestis pestis.
interca domi urgendi erunt ut quae audita sunt
hactenus absidue retractent non mediocre iacta-
tam studiorum suorum facturum, quae infelicitas
utinam ipsis solis eveniat, ut nos apud aucto-
ritatem nostram Deo clementer eos respiciente
munere possim. Quod si continget nos dissipari,
cogitabimus nos in communi saxositarum secola,
quam fortuna esse. Deo corroborato nos suo spiri-
tu, ut quae ipsi placita sunt, faciamus et feramus
constanter usque ad diem exoptatissimi adve-
tus usque Amen. Pro tua summa hospitali-
tate gratiam habeo et semper habebō.
Precor filium Dei, ut per Evangelium a,